

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ «ΔΙΑΥΓΕΙΑ»
(ΦΕΚ Β'290)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΙΑΤΡΩΝ, ΛΟΙΠΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Α'

Αθήνα, 13 - 01 - 2025
Αριθμ. πρωτ: Γ5α/Γ.Π.οικ.2507

Ταχ. Δ/ση: Αριστοτέλους 17
Ταχ. Κώδικας: 104 33 Αθήνα
Πληροφορίες: Μ.Ε. Παπαγιάννη
Τηλέφωνο: 210 82 08 838
E-Mail: dey_a@moh.gov.gr

Α Π Ο Φ Α Σ Η

ΘΕΜΑ: «Εκπαίδευση στην Ιατρική Ειδικότητα της Ωτορινολαρυγγολογίας»

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

- α. του ν. 1278/1982 «Για σύσταση Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας» (Α' 105),
- β. της παρ. 1 του άρθρου 31 του ν. 1397/1983 «Εθνικό σύστημα υγείας» (Α' 143),
- γ. της παρ. 5Α του άρθρου 21 του ν.3580/2007 «Προμήθειες Φορέων εποπτευόμενων από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και άλλες διατάξεις» (Α' 134),
- δ. του άρθρου 6 του ν.δ. 3366/55 «Περί ασκήσεως του ιατρικού επαγγέλματος και ιατρικών ειδικοτήτων και άλλων τινών διατάξεων» (Α' 258),
- ε. του π.δ. 121/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Υγείας» (Α' 148),
- στ. του π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών.»(Α' 131),
2. Την υπ' αρ. 37310/09-07-2023 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Υγείας «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Υγείας, Μάριο Θεμιστοκλέους.» (Β' 4435),
3. Την υπό στοιχεία Γ5α/Γ.Π.οικ.64843/29-08-2018 υπουργική απόφαση «Σύσταση, μετονομασία ιατρικών ειδικοτήτων, καθορισμός χρόνου και περιεχομένου άσκησης για την απόκτηση τίτλου ειδικότητας» (Β' 4138),
4. Την υπό στοιχεία Γ4δ/Γ.Π.οικ.37686/11-07-2024 υπουργική απόφαση «Καθορισμός της διαδικασίας τοποθέτησης ιατρών στα Νοσηλευτικά Ιδρύματα προς απόκτηση ειδικότητας» (Β' 4576),
5. Την υπ' αρ. 1221/19-09-2023 απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του ΚΕ.Σ.Υ. «Εκπαίδευση στην Ιατρική Ειδικότητα της ΩΤΟΡΙΝΟΛΑΡΥΓΓΟΛΟΓΙΑΣ», η οποία έγινε δεκτή από τον Υφυπουργό Υγείας,
6. Το γεγονός ότι από την απόφαση αυτή δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού, σύμφωνα με την υπό στοιχεία Β2α, Β1α/οικ.1658/13-01-2025 εισήγηση της περ. ε' της παρ. 5 του άρθρου 24 του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143) του Αν. Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας.
7. Το γεγονός ότι οι διατάξεις της παρούσας δεν αφορούν σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο ΕΜΔΔ- ΜΙΤΟΣ.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Εγκρίνουμε το αναλυτικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα και το βιβλιάριο εκπαίδευσης ειδικευομένων, για την άσκηση των ιατρών στην ιατρική ειδικότητα της Ωτορινολαρυγγολογίας.

ΑΡΘΡΟ 1**ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

Ο συνολικός χρόνος εκπαίδευσης για την ιατρική ειδικότητα της Ωτορινολαρυγγολογίας ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 1 του Πρώτου Κεφαλαίου της υπό στοιχεία Γ5α/Γ.Π.οικ. 64843/29-08-2018 υ.α. «Σύσταση, μετονομασία ιατρικών ειδικοτήτων, καθορισμός χρόνου και περιεχομένου άσκησης για την απόκτηση τίτλου ειδικότητας» (Β' 4138), σε πέντε (5) έτη και κατανέμεται ως εξής:

- α) Βασική εκπαίδευση: Έξι (6) μήνες Γενική Χειρουργική.
- β) Ειδική εκπαίδευση: πενήντα τέσσερις (54) μήνες, ως εξής:
  - βα) Σαράντα δύο (42) μήνες Ωτορινολαρυγγολογία - Χειρουργική Κεφαλής και Τραχήλου.
  - ββ) Έξι (6) μήνες Πλαστική Χειρουργική.
  - βγ) Έξι (6) μήνες Παιδο-ωτορινολαρυγγολογία.

ΑΡΘΡΟ 2**ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ- ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ**

1. Πρώτο (1^ο) έτος ειδίκευσης (περιλαμβάνονται έξι (6) μήνες άσκησης στη Γενική Χειρουργική): Απόκτηση γνώσεων σε βασικά αντικείμενα, όπως αυτά καθορίζονται στο πρόγραμμα και στο βιβλιάριο εκπαίδευσης, ως ακολούθως:

1	Επείγουσα ιατρική και Αναζωογόνηση
2	Έλεγχος λοιμώξεων
3	Αντιμικροβιακή θεραπεία
4	Μεταγγίσεις/ ομάδες αίματος/ διασταύρωση κλπ
5	Αιμόσταση
6	Ογκολογία
7	Επούλωση τραύματος
8	Βασικές χειρουργικές τεχνικές
9	Βασικά σε πλαστική και επανορθωτική χειρουργική
10	Ιατρική των μεταμοσχεύσεων
11	Τραύμα μαλακών ιστών και οστών
12	Ανοσολογία
13	Ενδοκρινολογία
14	Διατροφή από του στόματος και παρεντερική
15	Βασική διερεύνηση/ διαχείριση ψυχοσωματικών εκδηλώσεων
16	Προφύλαξη από ακτινοβολία
17	Έλεγχος ιατρικής ποιότητας

18	Ηθικές αρχές/ συναίνεση για επέμβαση
19	Νομοθεσία περί κοινωνικής πρόνοιας
20	Βασικές αρχές κλινικής διατροφολογίας
21	Βασικές εργαστηριακές διαδικασίες
22	Βασικές εργαστηριακές γνώσεις, ένδειξη, σωστή λήψη και διαχείριση δειγμάτων και ερμηνεία των αποτελεσμάτων
23	Φυσιολογικές τιμές εξετάσεων αίματος
24	Μικροβιολογία (βακτήρια/ μύκητες)
25	Ανίχνευση μυκήτων (καλλιέργεια)
26	Αντιμικροβιακή φαρμακευτική αγωγή
27	Ανάλυση καρκινικών δεικτών
28	Αλλεργιολογικά εργαστηριακά τεστ

2. Δεύτερο (2ο) έτος ειδίκευσης:

- α) Ανατομική του κροταφικού οστού.
- β) Φυσιολογία της ακοής.
- γ) Φυσιολογία του αιθουσαίου συστήματος.
- δ) Κλινικός και εργαστηριακός έλεγχος ακοής και ισορροπίας.
- ε) Παθήσεις έξω ωτός.
- στ) Παθήσεις μέσου ωτός.
- ζ) Παθήσεις έσω ωτός.
- η) Ωτοχειρουργική.

3. Τρίτο (3^ο) έτος ειδίκευσης:

- α) Ανατομική της ρινός και των παραρρινίων.
- β) Φυσιολογία της ρινός.
- γ) Κλινική και εργαστηριακή διερεύνηση παθήσεων ρινός και παραρρινίων.
- δ) Καλοήθεις παθήσεις ρινός παραρρινίων.
- ε) Κακοήθεις παθήσεις ρινός παραρρινίων.
- στ) Χειρουργική ρινός και παραρρινίων κόλπων.

4. Τέταρτο (4^ο) έτος ειδίκευσης:

- α) Ανατομική του τραχήλου.
- β) Κλινική και εργαστηριακή διερεύνηση παθήσεων φάρυγγα, λάρυγγα και οισοφάγου.
- γ) Καλοήθεις παθήσεις φάρυγγα, λάρυγγα και οισοφάγου.
- δ) Κακοήθεις παθήσεις φάρυγγα, λάρυγγα και οισοφάγου.
- ε) Καλοήθεις παθήσεις θυρεοειδούς αδένα.
- στ) Κακοήθεις παθήσεις θυρεοειδούς αδένα.
- ζ) Καλοήθεις παθήσεις σιελογόνων αδένων.
- η) Κακοήθεις παθήσεις σιελογόνων αδένων.
- θ) Υπνική άπνοια και ρογχοπάθειες.

5. Πέμπτο (5^ο) έτος ειδίκευσης:

- α) Έξι (6) μήνες πλαστικής χειρουργικής.

- β) Έξι (6) μήνες παιδο-ωτορινολαρυγγολογίας;
- βα) Παθήσεις στοματοφάρυγγα και δακτυλίου Waldeyer.
- ββ) Οξεία και χρόνια μέση πυώδης ωτίτιδα.
- βγ) Μέση ωτίτιδα με υγρό.
- βδ) Παιδική βαρηκοΐα.
- βε) Σχιστίες.
- βστ) Ξένα σώματα λάρυγγα οισοφάγου.

ΑΡΘΡΟ 3 ΒΙΒΛΙΑΡΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Εγκρίνεται το βιβλιάριο εκπαίδευσης ειδικευομένων όπως περιλαμβάνεται στην υπ' αρ. 1221/19-09-2023 απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του ΚΕ.Σ.Υ. ως αναπόσπαστο μέρος αυτής και παρέχεται στους/ στις ειδικευομένους/-ες από τα εκπαιδευτικά κέντρα.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΜΑΡΙΟΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ (μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου)

1. Ιδιαίτερο Γραφείο Υπουργού Υγείας
2. Ιδιαίτερο Γραφείο Υφυπουργού Υγείας, κ. Μάριου Θεμιστοκλέους
3. Ιδιαίτερο Γραφείο Γεν. Γραμματέως Υπηρεσιών Υγείας
4. Γραφείο Αναπλ. Προϊσταμένης Γεν. Διεύθυνσης Υπηρεσιών Υγείας
5. Διεύθυνση Ιατρών, Λοιπών Επιστημόνων και Επαγγελματιών Υγείας, Τμήμα Α'
6. Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού Νομικών Προσώπων, Τμήμα Δ'